

LÆRERVEILEDNING

ENKEL- OG DOBBELKONSONANT

Så hyggelig at du vil bruke sangen vår! Målet med sangen er å gi et engasjerende og effektivt læringsverktøy i begynneropplæringen i norsk, som enkelt forklarer enkel og dobbel konsonant. Det er opp til deg hvordan du vil inkludere sangen i undervisningen, tilpass undervisningen så den passer for dine elever. Vi anbefaler likevel at du legger vekt på å utvikle **metaspråklig bevissthet** for at elevene skal kunne bruke kunnskapen videre. I denne lærerveiledningen vil du få tips til hvordan du kan snakke om sangen og aktiviteter du kan gjøre.

Hvordan kan du bruke sangen i undervisningen?

- Som et hjelpemiddel som oppklarer usikkerhet eller for å introdusere enkel og dobbel konsonant.
- Sangen kan også brukes som pauseaktivitet når elevene kommer inn til timen eller rydder. Å ha det gøy med sangen er viktig for elevenes engasjement.
- Elevene kan få oppdrag mens dere lytter til sangen. De kan for eksempel klappe hver gang de ser et ord med dobbel konsonant.

Hva er det lurt å snakke om?

- Forklar hva som menes med at enkel konsonant har lang vokal og dobbel konsonant har kort vokal. Bruk gjerne konkrete for å visualisere for elevene.
- Snakk om hvordan ordene endrer mening om det er enkel eller dobbel konsonant. Bruk ordene fra sangen eller andre ord du kommer på. Hvorfor er det viktig å skille mellom dem?
 - Hat vs hatt
 - Tak vs takk
 - Legen vs leggen
- Sangen tar for seg den generelle regelen for enkel og dobbel konsonant. Det kan være lurt å snakke om at det finnes unntak:
 - Det er aldri to l-er i aldri, men alltid to l-er i alltid
 - Det er nok med en k i nok
 - Aldri to m-er på slutten av et ord: lam, kam, rom, dum, tom
 - Andre høyfrekvente ord uten dobbel konsonant: hjem, selv, skal, tok

Aktiviteter du kan gjøre knyttet til denne sangen:

Dra eller sprett:

Utstyr: sprettball og tyggis (evt lærertyggis)

Si et ord, og spør elevene om ordet høres best ut når vi bruker sprettballen, eller når vi drar den som en tyggis.

Eksempel: Klasse. Klasse med sprettballen, men klase med tyggisen. Sprettballen blir derfor riktig, noe som betyr at ordet skrives med dobbel konsonant.

Hentestafett:

Utstyr: Vedlegg 1

Klassen deles i lag. Læreren har en liste med ord med enkel eller dobbel konsonant. En fra hvert lag kommer til læreren, får et ord og løper tilbake til gruppa. Gruppa skal samarbeide om å skrive ordet riktig. Neste person løper tilbake med lappen til læreren. Er ordet riktig skrevet, får eleven nytt ord. Dersom man ønsker å gjøre aktiviteten litt mer avansert, kan eleven som får ordet mime det til resten av laget for så å skrive det på lappen.

Dobbel konsonantjakt:

Elevene går på skattejakt etter ord med dobbel konsonant i klasserommet og skriver dem ned. Hvor mange ord finner de?

Gå over gulvet:

Utstyr: vedlegg 1

Læreren sier et ord med enkel- eller dobbelkonsonant. Dersom ordet har enkel konsonant, skal elevene bevege seg som en tyggis over gulvet mens de sier ordet. Har ordet dobbel konsonant, skal de hoppe som en sprettball mens de sier ordet.

Vedlegg 1:

Hatt

Tak

Legg

Løpe

Hoppe

Redd

Rope

Trøtt

Sekk

Smil

Kasse

Gråte

Finne

Telle

Høre

Mellom

Lege

Spise

Falle

Ball

Sangtekst: "Enkel eller dobbel"

Vers 1

Enkel konsonant

Dras ut som en tyggis

Skole, smil og sang

Vokalen blir seig og lang

Vers 2

Dobbel konsonant

Hopper som en sprettball

Klasse, venn og sekk

Vokalen blir kort og går litt vekk

Prerefreng

Enkel eller dobbel?

Draord eller sprett?

Lytt nå godt til rytmen

Det er kjempelett!

Refreng

Hat på hodet

Nei, det er hatt!

Hat er noe vondt vi aldri ville sagt

Vondt i legen

Mener du leggen?

Tak på et hus

Takk for en brus

Hat på hodet

Nei, det er hatt!

Forskjellen er stor, du må være på vakt

Enkel konsonant gjør vokalen laaaaang

Og dobbel konsonant er kort